

דף כו.

עין משפט א.ב.ג. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"א ה"ב

קִמַּץ אֶת הַמִּנְחָה וְאַחַר כֵּן נִטְמָאוּ שְׂרִירֵהּ כֶּלֶן - אוֹ נִשְׂרְפוּ
אוֹ יִצְאוּ חוּץ לְעִזְרָה אוֹ אָבְדוּ. לֹא יִקְטִיר הַקִּמָּץ וְאִם
הִקְטִיר הִרְצָה. נִשְׂאָר מֵעֵט מִן הַשְּׂרִירִים בְּכִשְׁרוֹתָן. יִקְטִיר
הַקִּמָּץ וְאוֹתָן הַשְּׂרִירִים שֶׁנִּשְׂאָרוֹ אֲסוּרִין בְּאֲכִילָה :

עין משפט ד.ה. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"א ה"ל

אֲבָל אִם חָסְרָה אַחַר קִבְלָה קֶדֶם זְרִיקָה ל'. אֶפְלוּ אָבֵד
הַבָּשָׂר קֶדֶם זְרִיקַת הַדָּם אוֹ נִשְׂרַף. אִם נִשְׁתִּיר כְּזֵית מִן
הַבָּשָׂר אוֹ כְּזֵית מִן הָאֵימורִין זֹרֵק אֶת הַדָּם. וְאִם לֹאוֹ
אֵינוֹ זֹרֵק. וּבְעוֹלָה אֶפְלוּ כַּחֲצֵי זֵית מִן הַבָּשָׂר וַחֲצֵי זֵית
מִן הָאֵימורִין. מִפְּנֵי שְׂכָלָה לְאִשִּׁים :

כ. כסף משנה: קמץ את המנחה ואחר כך נטמאו שיריה כולם וכו'. משנה שם (דף כ"ו)
נטמאו שיריה נשרפו שיריה אבדו שיריה כמדת רבי אליעזר כשירה וכמדת ר' יהושע
פסולה, ופירש"י כמדת ר' אליעזר דאמר בפרק כיצד צולין דם אע"פ שאין בשר ה"נ קומץ
אע"פ שאין שירים (בשיריה) כשירה להקטיר הקומץ. כמדת ר' יהושע דאמר אם אין בשר
אין דם אם אין דם אין בשר. ובגמרא אמר רב והוא שנטמאו כל שיריה אבל מקצת שיריה
לא ואסיקנא דהוא הדין לנשרפו ואבדו. ובתוספתא פ"ד דמנחות תניא דהוא הדין ליצאו
חוץ לקלעים. ופירש"י והוא שנטמאו כל שיריה הוא דאמר ר' יהושע דפסול להקטיר
הקומץ וידוע דהלכה כרבי יהושע. ומ"ש ואם הקטיר הורצה. תוספתא בפרק ד' דמנחות:
נשאר מעט מן השירים וכו'. בפ"ק דמנחות (דף ט')

ל. כסף משנה: ומ"ש אבל אם חסרה אחר קבלה קודם זריקה אפי' אבד הבשר קודם זריקת
הדם או נשרף אם נשתיר כזית מן הבשר או כזית מן האימורים זורק את הדם ואם לאו אינו
זורק. גם זה שם. ומ"ש ובעולה אפי' כחצי זית מן הבשר וחצי זית מן האימורים וכו'. בהקומץ
רבה (דף כ"ו) ובתוספתא דזבחים פ"ד והטעם פשוט משום דכולה להקטרה:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ו. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פי"א ה"ו

הִיְתָה הַמִּנְחָה שְׁלֵא בְכָלִי שְׂרֵת. * או שְׁהִיְתָה קִמְצָה שְׁלֵא בְכָלִי שְׂרֵת. או שְׁהֶעֱלָהּ לַמִּזְבֵּחַ שְׁלֵא בְכָלִי שְׂרֵת. או שְׁבָלְלָהּ בְּשִׁמְנָה חוּץ לְעֶזְרָה. פְּסוּלָה עַד שֶׁתְּהִיָּה בְּלִילְתָּהּ בְּפָנִים :

עין משפט ז.ז.ט. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ב הכ"ד

הָאֵימּוּרִין וְאֵיבָרֵי הָעוֹלוֹת וְהַקִּמְצִים וְהַלְבוּנָה וּמִנְחוֹת הַנְּשָׂרְפוֹת אַחַר שֶׁנִּתְקַדְּשׁוּ בְכָלִי שְׂרֵת. אִם זָרַק אֶחָד מִכָּל אֵלוֹ עַל גְּבִי הָאֲשִׁים בֵּין בֵּית בְּכָלִי בֵּין בֵּיתֵימִין בֵּין בְּשִׁמְנָה אֵלוֹ פְּשִׁרִים :

דף כו :

עין משפט א. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פי"א ה"ב

קִמֵּץ הַפֶּשֶׁר וְנָתַן לַפֶּסוּל. * קִמֵּץ בֵּימֵינוֹ וְנָתַן לְשִׁמְאָלוֹ וְאַחַר כֵּן נִתְּנוּ לְכָלִי. קִמֵּץ מִכָּלִי קֹדֶשׁ וְנָתַן לְכָלִי חֵל. פְּסוּל :

מ. כסף משנה : היתה המנחה שלא בכלי שרת וכו'. בפ' הקומץ רבה (דף כ"ו) תניא חכמים אומרים קומץ טעון כלי שרת כיצד קמצו מכלי שרת ומקדשו בכלי שרת ומעלו ומקטירו בכלי שרת: ומה שכתב או שבללה בשמנה חוץ לעזרה פסולה וכו'. בפירקא קמא דמנחות (דף ע') אתמר בללה חוץ לחומת העזרה רבי יוחנן אמר פסולה ריש לקיש אמר כשירה וידוע דהלכה כרבי יוחנן ועוד דתניא כוותיה ומפרש בגמרא טעמא דרבי יוחנן אף על גב דבלילה כשרה בזר כיון דעשייתו בכלי היא אף על גב דכהונה לא בעיא קדושת פנים מיהת בעיא:

נ. כסף משנה : קמץ הכשר ונתן לפסול וכו'. בפ"ג דזבחים (דף ל"ב) תנן קיבל הכשר ונתן לפסול יחזיר לכשר קיבל בימינו ונתן לשמאלו יחזיר לימינו קיבל בכלי קדש ונתן

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 05841504777 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ב. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"א הכ"ה

נְשַׁפֵּךְ מִן הַכֹּלֵי עַל הַרְצָפָה וְאָסְפוּ כָשֶׁר. אֲבָל אִם נְשַׁפֵּךְ
מִצִּוָּאָר הַבְּהֵמָה עַל הַרְצָפָה וְאָסְפוּ וּנְתָנוּ לְכֹלֵי הַשָּׂרֵת
נִפְסָל הַזֵּבַח:

עין משפט ג. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"א הט"ו

מִנְחָה שֶׁקִּמְצָה פְּעָמִים כְּשֶׁרָה, אֶפְלוּ פְּעָמִים רַבּוֹת.
וְהוּא שֶׁיִּקְטֹר כְּזֵית בְּבֵית אַחַת. שְׂאִין הַקְטָרָה פְּחוּתָהּ
מִכְזֵית:

לכלי חול יחזיר לכלי קודש ופריך בגמרא (דף ל"ד): ולהוי דחוי ואסיקנא כל שבידו לא
הוי דחוי ומדין זבחים יש ללמוד למנחות. וא"ת אמאי לא תנא רבינו בהו תקנתא כדתנן
במתני' שכתבתי בסמוך לענין קבלת דם. וי"ל משום דאיתא בתוספתא דמנחות פ"ה קמץ
הכשר ונתן לפסול יחזיר לכשר וכו' קמץ בימינו ונתן לשמאלו יחזיר לימינו וכו' בכלי קדש
ונתן לכלי חול יחזיר לכלי קדש וכו' דברי ר' אלעזר ור"ש וחכ"א קמץ הכשר ונתן לפסול
פסלתו מתנתו קמץ בכלי קדש ונתן לכלי חול פסלתו מתנתו קמץ בימינו ונתן לשמאלו
פסלתו מתנתו וידוע דהלכה כחכמים. ואם תאמר ולחכמים מאי שנא קמיצה מדם וי"ל
דבפרק הקומץ רבה (דף כ"ו): מיייתי מאי דתני בהאי תוספתא וחכ"א כיון שנתנו לשמאל
פסלתו מתנתו וקאמר עלה בגמ' מ"ט משום דבעי לקדושי בכלי וכיון שנתן לשמאל נעשה
כדם שנשפך מצואר בהמה על הרצפה ואספו שפסול. ופירש רש"י פסלתו מתנתו (מה שנתן
בשמאלו) ושוב אין לו תקנה בחזרה מאי טעמא משום דבעי לקדושי בכלי וכו' ואספו
שפוסל עוד להקדישו בכלי דאי לא הוי עוד האי קומץ קידוש כלי לא הוה מיפסל דהוה
כדם שנשפך מן הכלי על הרצפה שכשר אבל מאחר דבעי כלי לית ליה תקנתא בחזרה
כדפרישית דהוה ליה כנשפך על הרצפה מן הצואר שפסול דנפקא לן מולקח מדם הפר דם
מהפר יקבלנו וקידוש קומץ במקום קבלת דם ושמאל בלא כלי הרי היא כרצפה עכ"ל:

ס. כסף משנה: (כד-כה) קיבל בימינו ונתן לשמאלו וכו' עד ואספו ונתנו לכלי השרת נפסל
הזבח. משנה רפ"ב (דף ט"ו): ורפ"ג דזבחים (דף ל"ב):

ע. כסף משנה: מנחה שקמצה פעמים כשירה וכו'. בפ' הקומץ רבה (דף כ"ו) תנן הקטיר
קמצה פעמים כשירה ובגמרא אמר ריב"ל פעמים ולא פעמי פעמים ור"י אמר פעמים
ואפילו פעמי פעמים מאי בינייהו א"ר זירא יש קומץ פחות משני זיתים ויש הקטרה פחותה
מכזית ריב"ל סבר אין קומץ פחות משני זיתים ואין הקטרה פחותה מכזית ור"י סבר יש
קומץ פחות משני זיתים ויש הקטרה פחותה מכזית ופסק כריב"ל לגבי ר"י כמו שכתבו

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ד. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פי"ג הי"ד

אין קומץ פחות מכשני זיתים. * ומקצת הקומץ מעכב את כלו. והקומץ והלבונה מעכבין זה את זה. הסלת והשמן מעכבין זה את זה ומקצת השמן מעכב את כלו. אין פחות מלוג לעשרון כמו שבארנו:

עין משפט ה. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פי"א הט"ז

מנחה שקמצה פעמים כשירה, * אפלו פעמים רבות. והוא שיקטיר כזית בבת אחת. שאין הקטרה פחותה מכזית:

התוס' בפ' בני העיר (דף כ"ז בד"ה כוותיה דרב פפי) ומשמע דלרבינו ה"פ ריב"ל סבר אין קומץ פחות משני זיתים ומשום הכי קתני מתני' הקטיר קומצה פעמים כלומר שהקטיר בכל פעם חצי קומץ דהיינו כזית כשירה אבל אם הקטיר קומצה בפעמי פעמים דהיינו שיקטיר בכל פעם פחות מכזית פסולה דאין הקטרה פחותה מכזית ולפי זה אם היה הקומץ גדול שיש בו כמה זיתים אפי' הקטירו בכמה פעמים כשירה והוא שלא יהא בכל קומץ פחות מכזית:

פ. כסף משנה: אין קומץ פחות מכשני זיתים. בפ' הקומץ רבה (דף כ"ו) פלוגתא דריב"ל ור' יוחנן ופסק כריב"ל וכמו שכתבו התוספות בפרק אלו עוברין (דף מ"ג:) וגם בפרק כל המנחות (דף נ"ח:) נחלקו בזה אביי ורבא וסבר רבא כריב"ל: ומקצת הקומץ מעכב את כולו וכו' עד ומקצת השמן מעכב את כלו. משנה בפ' הקומץ רבה (דף כ"ז). ומ"ש אין פחות מלוג לעשרון כמו שביארנו. בפ"ב ובפרק זה:

צ. כסף משנה: מנחה שקמצה פעמים כשירה וכו'. בפ' הקומץ רבה (דף כ"ו) תנן הקטיר קמצה פעמים כשירה ובגמרא אמר ריב"ל פעמים ולא פעמי פעמים ור"י אמר פעמים ואפילו פעמי פעמים מאי בינייהו א"ר זירא יש קומץ פחות משני זיתים ויש הקטרה פחותה מכזית ריב"ל סבר אין קומץ פחות משני זיתים ואין הקטרה פחותה מכזית ור"י סבר יש קומץ פחות משני זיתים ויש הקטרה פחותה מכזית ופסק כריב"ל לגבי ר"י כמו שכתבו התוס' בפ' בני העיר (דף כ"ז בד"ה כוותיה דרב פפי) ומשמע דלרבינו ה"פ ריב"ל סבר אין קומץ פחות משני זיתים ומשום הכי קתני מתני' הקטיר קומצה פעמים כלומר שהקטיר בכל פעם חצי קומץ דהיינו כזית כשירה אבל אם הקטיר קומצה בפעמי פעמים דהיינו שיקטיר בכל פעם פחות מכזית פסולה דאין הקטרה פחותה מכזית ולפי זה אם היה הקומץ

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ו. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פי"ב הי"ג

וּמְקַדְּשִׁין מִנְחָה ק בְּכָלִי שֶׁעַל גְּבֵי קֶרֶקַע וְקוֹמְצִין מְכָלִי שֶׁעַל גְּבֵי קֶרֶקַע. וְאֵין מְקַדְּשִׁין הַקֹּמֶץ בְּכָלִי שֶׁעַל גְּבֵי קֶרֶקַע. וּמֵאִימְתִי יִתְרוֹ הַשְּׂרִירִים בְּאַכִּילָה מְשִׁיבֵי הָאוֹר בְּרֹב הַקֹּמֶץ:

עין משפט ז. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ד ה"ב

כָּל שֶׁקָּרְבוֹ מִתִּירֵי בַיּוֹם מֵעֲלִין אוֹתוֹ י עַל הַמְזֻבַּח כָּל הַלֵּילָה. פִּיצַד. זְבָחִים שֶׁנֶּזְרַק דָּמָם בַּיּוֹם מִקְטִירִין אֵימורֵיהֶן בַּלַּיְלָה עַד שֶׁיַּעֲלֶה עֲמוּד הַשַּׁחַר. וְכֵן אֵיבְרֵי הָעוֹלוֹת מִקְטִירִין אוֹתָן בַּלַּיְלָה עַד שֶׁיַּעֲלֶה עֲמוּד הַשַּׁחַר. וְכֵדִי לְהִרְחִיק מִן הַפְּשִׁיעָה אָמְרוּ חֲכָמִים שְׂאִין מִקְטִירִין הָאֵימורִין וְאֵיבְרֵי הָעוֹלָה אֶלָּא עַד חֲצוֹת הַלַּיְלָה:

גדול שיש בו כמה זיתים אפי' הקטירו בכמה פעמים כשירה והוא שלא יהא בכל קומץ פחות מכזית:

ק. כסף משנה: מקדשין מנחה וכו'. מימרא בפ"ק דמנחות (דף ז'). ומ"ש ואין מקדשין הקומץ בכלי שעל גבי קרקע. שם בעיא דאיפשיטא: ומאימתי יתרו השירים באכילה וכו'. בפרק הקומץ רבה (דף כ"ו): פלוגתא דאמוראי ופסק כר' יוחנן משום דמשמע התם דאמוראי סברי כוותיה:

ר. כסף משנה: כל שקרבו מתיריו ביום מעלין אותו וכו'. מקרא מלא הוא היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה וכו'. בפ"ג דמנחות (דף כ"ו) תניא אין לי אלא דברים שדרכן ליקרב בלילה כגון איברים ופדרים מעלן ומקטירן מבוא השמש ומתעכלין והולכים כל הלילה ופירש"י אברי עולה התירן הכתוב בלילה דכתיב על מוקדה וכו' ואברים ופדרים מהאי קרא גופיה נפקי. ומה שכתב וכדי להרחיק את האדם מפשיעה אמרו חכמים וכו' עד אלא עד חצות הלילה. משנה ברפ"ק דברכות:

עין משפט ז. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ד ה"ד

כָּל דָּבָר שְׂאִינוֹ קָרַב אֶלָּא בַּיּוֹם שׁ כְּגוֹן הַקּוֹמֵץ וְהַלְבוּנָה
וְהַקְטֹרֶת וּמִנְחוֹת הַנְּשָׂרְפוֹת מִתָּר לְהַקְרִיבָן עִם מְבוֹא
הַשֶּׁמֶשׁ. וְהֵם מִתְּאֶפְלִין וְהוֹלְכִין כָּל הַלַּיְלָה כְּאִיבְרֵי
עוֹלָה:

עין משפט ט. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ד ה"ה

הַנְּסָכִים הַבָּאִים עִם הַזֶּבַח ה' אֵין קָרְבִין אֶלָּא בַּיּוֹם שְׁנֹאֲמַר
'וְלִנְסָכֶיכֶם וְלִשְׁלֵמֶיכֶם'. מִקִּישׁ נְסָכִים לְשִׁלְמִים מֵהַ
שְׁלָמִים בַּיּוֹם אַף נְסָכִים בַּיּוֹם. אֲבָל הַנְּסָכִים הַבָּאִים בְּפָנֵי
עֶצְמָן מִתְּקַדְּשִׁין בְּלַיְלָה וְקָרְבִין בְּלַיְלָה. לְפִיכֹךְ אִם
נִזְדַּמְּנוּ לוֹ נְסָכִים הַבָּאִין בְּפָנֵי עֶצְמָן מִקְדִּישֵׁן וּמִקְרִיבֵן
בְּלַיְלָה וְעֹלוֹת הַשֶּׁחַר פּוֹסְלוֹת בָּהֶן כְּאִיבְרֵי הָעוֹלוֹת:

ש. כסף משנה: כל דבר שאינו קרב אלא ביום וכו' מותר להקריבן עם מבוא השמש וכו'.
בריתא בפ' הקומץ רבה (דף כ"ו:) וברפ"ב דתמורה (דף י"ד) תניא אין לי אלא דברים
שדרכן ליקרב בלילה כגון איברים ופדרים שמעלן מבוא השמש ומתעכלין והולכין כל
הלילה כולו דברים שדרכן ליקרב ביום כגון הקומץ והלבונה והקטרת ומנחת כהנים ומנחת
כהן משיח ומנחת נסכים שמעלן ומקטירן וכו' עם בוא השמש שמתעכלין והולכין כל
הלילה מנין ת"ל זאת תורת העולה ריבה. ופירש"י אין לי אעל המזבח כל הלילה קאי.
מבוא השמש אחר בוא השמש. קומץ ולבונה וכל הקרבנות דרכן ליקרב ביום דנפקא לן
מביום צוותו בת"כ ולא יצא מאותו כלל אלא איברי עולה שהתירן הכתוב בלילה דכתיב
על מוקדה וכו'. אברים ופדרים שדרכן ליקרב בלילה מהאי קרא גופיה נפקא בת"כ עם בוא
השמש קודם בוא השמש:

ת. כסף משנה: הנסכים הבאים עם הזבח וכו' אבל הנסכים הבאים בפני עצמם וכו' עד כאיברי
העולות. בפ"ב דתמורה שם. ביאור הדברים מקדישן לכתחלה בלילה בכלי שרת
ומקריבן בלילה ואם הקדישן בכלי שרת בלילה ולא הקריבן עד שעלה השחר עלות השחר
פוסלת בהם:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט י. הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ג ה"ב

כַּמָּה מִקְטִירִין מִמְנָה בְּכֹל יוֹם. * מִשְׁקַל מֵאָה דִּינָרִין.
חֲמִשִּׁים בְּבִקְרַח וְחֲמִשִּׁים בֵּין הָעֲרֵבִים. מִזְבַּח שְׁנַעֲקָר
מִקְטִירִין הַקְטָרֶת בְּמִקְוָמוֹ. וְקִטְרֶת שְׁפָקְעָה מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ
אֶפְלוֹ קָרְטִין שְׁבָה אֵין מִחֲזִירִין אוֹתָן:

עין משפט כ.ל.מ. הרמב"ם הל' פפולי המוקדשין פ"ב ה"ו

אֵיבָרִים שְׁסִידָרָן וְכֵן קִמֵּץ שְׁסִידָרוֹ = וְסִידָר הָעֲצִים שֶׁל
מַעֲרָכָה לְמַעְלָה מֵהֶם. אוֹ שְׁסִידָרָן מִצְדֵי הָעֲצִים. הֲרִי זֶה
סֵפֶק אִם דֶּרֶךְ הַקְטָרָה בְּכָף אוֹ אֵין דֶּרֶךְ הַקְטָרָה בְּכָף.
לְפִיכָף לֹא יַעֲשֶׂה כֵן לְכַתְחֻלָּה וְאִם עָשָׂה הִרְצָה:

א. כסף משנה: כמה מקטירין ממנה בכל יום וכו'. פ"ק דכריתות (דף ו'): ובפ"ד דיומא
(דף מ"ג): מזבח שנעקר מקטירין הקטורת במקומו. מימרא פרק קדשי קדשים (זבחים
נ"ט): וקטורת שפקעה מעל המזבח אפילו קרטין שבה אין מחזירין אותן. מימרא פרק הקומץ
רבה (דף כ"ו): ופירש"י אפילו קרטים שלימים וחשובים שבה:

ב. כסף משנה: איברים שסידרן וכן קומץ שסידרו וכו' עד סוף הפרק. בפ' הקומץ בעיי
דסלקו בתיקו ואע"פ שאמרו שם דאליבא דמ"ד על ממש לא תיבעי כבר נתבאר בפרק
שרבינו פוסק כמ"ד על היינו בסמוך: